Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 3464

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 augustus 2026

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de informele Raad Algemene Zaken van 3 en 4 september 2026.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

kst-21501-02-3464
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

GEANNOTEERDE AGENDA INFORMELE RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 3 EN 4 SEPTEMBER 2026

Op donderdag 3 en vrijdag 4 september vindt de informele Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats in Dublin, Ierland. Tijdens deze bijeenkomst zal de Raad spreken over het Meerjarig Financieel Kader (MFK), EU uitbreiding en het *European Democracy Shield*. Omdat het een informele Raad betreft, is geen besluitvorming voorzien. De Minister van Buitenlandse Zaken is verhinderd. Nederland wordt hoogambtelijk vertegenwoordigd.

Meerjarig Financieel Kader

Het MFK staat tweemaal op de agenda van de informele RAZ. De eerste bespreking betreft een gedachtewisseling met de co-rapporteurs voor het MFK van het Europees Parlement (EP) en de voorzitter van de Begrotingscommissie van het EP. Centraal staan de prioriteiten concurrentiekracht en veiligheid en de vraag welke aspecten hiervan het meest effectief via de EU-begroting kunnen worden geadresseerd, rekening houdend met de rol van nationale begrotingen en de private sector. Daarnaast zal de Raad van gedachten wisselen over hoe het MFK op financieel verantwoorde wijze voldoende ruimte kan bieden voor de ambities van de Unie op het gebied van concurrentiekracht en veiligheid, in samenhang met andere Europese prioriteiten. De gedachtewisseling biedt daarmee de gelegenheid om met het EP te reflecteren op de prioritering binnen het MFK. De tweede bespreking richt zich op het overkoepelende MFK-pakket en de balans tussen de vier verschillende pijlers van het MFK. De lidstaten zullen daarbij naar verwachting in gaan op de gewenste verdeling tussen de verschillende onderdelen van het MFK.

Voor Nederland bieden de twee sessies de gelegenheid om het belang van een moderne EU-begroting die bijdraagt aan de strategische doelen van Europa te onderstrepen. Concreet vindt het kabinet dat de Europese begroting meer gericht moet worden op het versterken van het Europees concurrentievermogen, onderzoek en innovatie, een stevig migratie- en asielbeleid, veiligheid en defensie, en dat daarom herprioritering van middelen naar deze prioriteiten nodig is. Middelen vanuit de EU-begroting moeten ingezet worden waar de meeste grensoverschrijdende EU-toegevoegde waarde en impact gemaakt kan worden. Besparingen moeten daarom zo veel mogelijk gevonden worden in pijler 1 en 4 (met uitzondering van de migratie- en interne veiligheidsfondsen en verplichte rente- en terugbetalingen van NextGenerationEU) en zo min mogelijk ten koste gaan van pijler 2 en 3.

EU-uitbreiding

De Raad zal eerst met Ministers van (potentiële) kandidaat-lidstaten spreken over ervaringen met technische ondersteuning en capaciteitsopbouw om te voldoen aan noodzakelijke hervormingseisen in het toetredingsproces. Nederland zal in deze discussie onder meer wijzen op de ondersteuning die Nederland via het MATRA-programma verleent aan overheden en het maatschappelijk middenveld ten behoeve van hervormingen, onder andere voor de versterking van de democratie en de rechtsstaat. Verder zal Nederland het belang van deze hervormingen benadrukken en aangeven dat (potentiële) kandidaat-lidstaten bovendien hun administratieve en personele capaciteit moeten blijven versterken.

Vervolgens zal de Raad van gedachten wisselen over welke waarborgen en overgangsmaatregelen nodig zijn in toekomstige toetredingsverdragen om de waarden van de EU en haar slagkracht te helpen beschermen. Het

kabinet verwelkomt deze pertinente discussie en stelde samen met gelijkgezinde lidstaten een non-paper op met ideeën voor waarborgen en overgangsmaatregelen. Het doel hiervan is onder meer de interne markt, de interne veiligheid, de waarden van de EU, het handelingsvermogen van de EU en de loyale samenwerking tussen lidstaten te beschermen en versterken. Uw Kamer ontving dit non-paper als bijlage bij een Kamerbrief over EU-uitbreiding van 9 juni jl.[1] Nederland zal de ideeën uit dit non-paper onder de aandacht brengen tijdens de discussie.

European Democracy Shield

De Raad zal van gedachten wisselen over de veiligheid van (kandidaat-)politieke ambtsdragers. De Commissie heeft dit als één van de prioriteiten aangemerkt onder het *European Democracy Shield*. Tijdens de discussie in de Raad zal naar verwachting aandacht uitgaan naar de verschillende vormen en omvang van politiek geweld, de beste praktijken van lidstaten om dit geweld aan te pakken en de toegevoegde waarde van eventuele maatregelen op EU-niveau. Het kabinet vindt het belangrijk dat de veiligheid van gekozen volksvertegenwoordigers, kandidaten en politieke ambtsdragers wordt besproken in de Raad. Steeds meer politieke ambtsdragers krijgen te maken met agressie, intimidatie en bedreiging, waarbij vrouwen en mensen die tot een minderheid behoren meer risico lopen. Het kabinet is voorstander van gedeelde standaarden en normen op Europees niveau tegen agressie en intimidatie van bestuurders en volksvertegenwoordigers. Ook wil het kabinet met de Commissie en lidstaten samenwerken om online agressie en intimidatie op sociale media platformen tegen te gaan. Het kabinet zal de Nederlandse aanpak, die vormgegeven wordt door het Netwerk Weerbaar Bestuur, tijdens deze Raad delen. Hieronder vallen bewustwordingsactiviteiten, preventieve beveiligingsmaatregelen en psychosociale ondersteuning die wij politieke ambtsdragers kunnen bieden.

[1] Kamerstuk 23 987, nr. 412.